

////////////////////////////////////
INF BROCHURE AUTONOME WERKSTRAF
////////////////////////////////////

1 DE AUTONOME WERKSTRAF

1.1 AFDELING JUSTITIEHUIZEN

De 14 justitiehuisen verspreid over Vlaanderen en Brussel staan in voor de begeleiding en het toezicht van daders in opdracht van de gerechtelijke en/of administratieve overheden. Ze zorgen eveneens voor informatie aan en bijstand van de slachtoffers van strafbare feiten en verstrekken van informatie aan de gerechtelijke en/of administratieve overheden in functie van hun besluitvorming. Daarnaast informeren ze de burgers die die betrokken zijn in een conflict of geconfronteerd worden met een gerechtelijke procedure.

Eén van de opdrachten van de justitiehuisen in het kader van de begeleiding en het toezicht van daders, is de uitvoering van de autonome werkstraf.

1.2 ALGEMEEN KADER AUTONOME WERKSTRAF

De werkstraf bestaat uit het uitvoeren van een aantal uren onbezoldigd werk ten bate van de gemeenschap. De werkstraf wordt beschouwd als een symbolisch herstel van de veroorzaakte schade aan de slachtoffers. De veroordeelde wordt door het opleggen van een werkstraf bewust gemaakt van de gevolgen van zijn daden en tegelijkertijd aangespoord om de verantwoordelijkheid op te nemen. Doordat de uitvoering van de werkstraf in, voor en door de gemeenschap plaatsvindt, wordt de re-integratie bevorderd.

De rechter kan een werkstraf uitspreken voor feiten die worden bestraft met een politiestraf of een correctionele straf, zoals verkeersdelicten, eigendomsdelicten of druggerelateerde feiten. Bepaalde zware feiten, zoals zedenfeiten, doodslag, gijzeling en terrorisme gerelateerde misdrijven zijn uitgesloten.

De duur van de werkstraf schommelt tussen 20 en 300 uur en dient binnen de 12 maanden na uitspraak worden uitgevoerd in de vrije tijd, naast eventuele school- of beroepsactiviteiten. De werkstraf mag enkel uitgevoerd worden bij niet-commerciële organisaties zoals openbare diensten van de Staat, de gemeenten, de provincies, de gemeenschappen of de gewesten, vzw's of bij stichtingen met een sociaal, wetenschappelijk of cultureel oogmerk.

Indien de werkstraf niet wordt uitgevoerd, wordt ter vervanging een geldboete of een gevangenisstraf toegepast.

1.3 BETROKKEN ACTOREN

1.3.1 Het justitiehuis

Nadat de rechter een werkstraf heeft opgelegd, wordt er een justitieassistent aangesteld die de veroordeelde zal uitnodigen voor een bureelgesprek. Op basis van dit gesprek bepaalt de justitieassistent de aard en de plaats van het werk, rekening houdend met de situatie van de veroordeelde. Bij de selectie van een geschikte werkplaats, worden tevens de verwachtingen vanuit de organisatie in rekening gebracht. Zo kan een organisatie bepaalde voorwaarden of uitsluitingscriteria voorop stellen, dit zowel op niveau van de feitenkwalificatie als op niveau van het profiel van de persoon.

Enkele concrete voorbeelden:

- Een organisatie waarbij het takenpakket bestaat uit fysieke arbeid, kan aangeven dat de fysieke conditie in orde moet zijn.

- Een organisatie waarbij de personen tijdens de uitvoering van de werkstraf met vertrouwelijke informatie zullen omgaan, kan vooropstellen dat feiten inzake gegevensfraude een uitsluitingscriterium is.
- Een organisatie waarbij de personen in groep zullen werken, kan voorop worden gesteld dat de persoon in kwestie in groep moet kunnen functioneren.

De justitieassistent zorgt er met andere woorden voor dat er een 'match' is tussen de persoon en de organisatie die de werkstraf omkadert. Indien er een geschikte organisatie is gevonden, staat de justitieassistent in voor de verdere opvolging van de geleverde prestatie.

1.3.2 De dispatchingsdienst

Sommige justitiehuisen werken samen met dispatchingsdiensten. In deze situaties is het de dispatchingsdienst die een geschikte prestatieplaats voor de veroordeelde zoekt en instaat voor de coördinatie en opvolging van de werkstraf. De justitieassistent blijft wel de eindverantwoordelijke en wordt op de hoogte gehouden over het verloop van de werkstraf.

1.3.3 De prestatieplaats

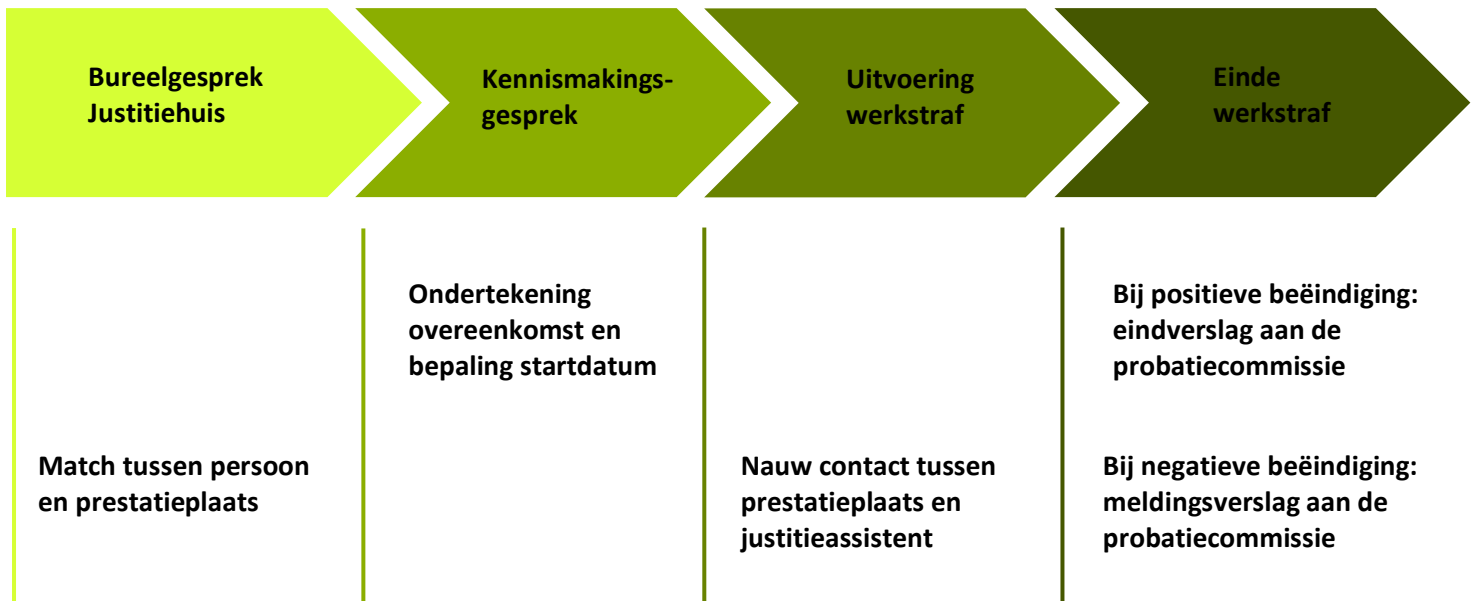
De prestatieplaats staat in voor de omkadering van de werkstraf. Samen met de organisaties die als prestatieplaats meewerken aan de uitvoering van werkstraffen wordt gekeken hoe de werkstraf op een zinvolle manier ingevuld kan worden en er tegelijkertijd ook een meerwaarde voor de organisaties zelf is. Er wordt steeds getracht tot een win-win-situatie te komen.

De prestatieplaats voorziet in een begeleiding en opvolging gedurende de uitvoering van de werkstraf en ziet toe dat de opgelegde uren daadwerkelijk worden uitgevoerd. Voor de start van de werkstraf wordt er een kennismakingsgesprek met de justitieassistenten, verantwoordelijke van de prestatieplaats en de werkgestrafte vastgelegd. Tijdens dit kennismakingsgesprek worden het takenpakket, de afspraken en de verantwoordelijkheden overlopen en wordt er door alle partijen een overeenkomst ondertekend. Van zodra de werkstraf wordt aangevat, worden de gepresteerde uren genoteerd en ondertekend door de verantwoordelijke van de prestatieplaats en de werkgestrafte. De prestatieplaats staat tevens in nauw contact met de justitieassistent en rapporteert over het verloop van de werkstraf.

1.3.4 De probatiecommissie

Nadat de rechter de werkstraf heeft opgelegd, komt de veroordeelde onder toezicht van de probatiecommissie. De justitieassistent rapporteert de probatiecommissie over het verloop van de werkstraf. In geval van moeilijkheden kan de probatiecommissie de werkgestrafte ter verantwoording oproepen. De probatiecommissie kan dan beslissen om een verslag over te maken aan de procureur des Konings met het oog op de toepassing van de vervangende straf.

1.4 VERLOOP VAN DE WERKSTRAF



1.5 NUTTIGE INFORMATIE

1.5.1 Verzekering

De afdeling justitiehuisen heeft voor de uitvoering van de werkstraffen een verzekering afgesloten. Deze verzekering voorziet een dekking bij lichamelijke ongevallen, burgerlijke aansprakelijkheid en rechtsbijstand en dit tijdens de uitvoering van de dienstverlening of werkstraf, maar ook bij schade op de weg naar en van de prestatieplaats of plaats van de activiteit. Er wordt tevens dekking voorzien bij schade aan goederen die worden toevertrouwd, geleend of verhuurd aan de prestatieplaats of voor zover het gaat over roerende goederen.

1.5.2 Terugbetaling kosten

Een prestatieplaats kan per getekende overeenkomst een schuldvordering indienen voor de kosten die werden gemaakt in het kader van de uitvoering van de werkstraf. Het maximaal bedrag is de forfaitaire vergoeding van 50 euro per getekende overeenkomst. Als de effectieve gemaakte kosten lager zijn, kunnen slechts deze werkelijke kosten in rekening worden gebracht.

1.5.3 Nuttige links

<https://www.departementwvg.be/justitiehuisen/werkstraf>

<https://werkstraf.be/www.werkstraf.be/nl.html>